

Sterk Tegenwind Barneveld

info@sterktegenwind.nl

College van burgemeester en wethouders
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Barneveld, 15 oktober 2021

Betreft: Zienswijze ontwerp Structuurvisie Wind

Geachte heer, mevrouw,

Op 2 september j.l. publiceerde u uw ontwerp Structuurvisie Wind met kenmerk NL.IMRO.0203.1660-0001. Hierbij ontvangt u onze zienswijze op deze ontwerp structuurvisie.

Uw voornemen tot plaatsing van windturbines in de gemeente Barneveld, momenteel concreet uitgewerkt in de ontwerp Structuurvisie Wind, leidt wederom tot enorme weerstand en ongerustheid bij inwoners en ondernemers in onze gemeente. Wij komen op voor de belangen van onze inwoners en ondernemers en zien de verstoring en gezondheidseffecten die windturbines hebben op de gezondheid van mens en natuur, als bedreiging voor een gezond woon-, werk- en recreatieklimaat binnen onze gemeente. Deze onrust en weerstand is beslist niet te kwalificeren als 'not in my backyard-gedachten', maar als een oprechte en op inhoud gestoelde zorg over het welzijn van mens en dier en de aantasting van natuur en landschap. Wij vragen u dit heel serieus te nemen.

Onze Nederlandse Grondwet voorziet, naast grondrechten voor ons als burger, ook in een zorgplicht voor de overheid om burgers en milieu te beschermen tegen blootstelling aan risico's. Zo legt Artikel 21 van de Nederlandse Grondwet de overheid de zorgplicht op voor bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu¹. Artikel 22 gaat verder door de overheid te verplichten om maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid². Indien u plaatsing van windturbines gaat toestaan in de gemeente Barneveld, stelt u in toenemende mate burgers en milieu bloot aan de risico's die windturbines met zich meebrengen waarvan de effecten op hun gezondheid momenteel onvoldoende zijn onderzocht. In dat geval verwijten wij u onvoldoende invulling te geven aan uw zorgplicht volgens artikel 21 en 22 van de Nederlandse Grondwet en daarmee te handelen in strijd met onze grondrechten als burger.

Sterk Tegenwind Barneveld vertegenwoordigt de stem van ruim **8050** huishoudens, die maar liefst zo'n **21.000 inwoners** vertegenwoordigen (2,6 inwoners per huishouden³) en 29 belangenorganisaties⁴ binnen de gemeente Barneveld. Wij roepen u op om uw zorgplicht voor het welzijn van onze inwoners serieus te nemen en de gezondheidsrisico's die door windturbines veroorzaakt worden niet te bagatelliseren.

Wij verzoeken u dus met klem om bestuurlijke moed te tonen door af te zien van de plaatsing van windturbines in de gemeente Barneveld en de **ontwerp Structuurvisie Wind niet vast te stellen**. Met de stem van zoveel inwoners en belangenorganisaties tegen de plaatsing van windturbines is er geen draagvlak voor windturbines onder de bevolking in de gemeente Barneveld! En dat gebrek aan draagvlak is, zoals gesteld, gebaseerd op inhoud.

Impressie windgesprekken

Wat zijn de windgesprekken waard als er slechts "een impressie" van wordt meegenomen richting de ontwerp Structuurvisie? Een impressie die overigens doorspekt is van suggestief en bedrieglijk taalgebruik. Het zijn 'maar' 119 gesprekken. Waarom daarvan slechts 50 uitwerken en met behulp van de rest aanvullen? Als burger hebben we toch recht op een representatieve steekproef van de mening onder de belanghebbenden/aanwonenden/ondernemers? In bijlage 10 wordt in twijfel getrokken dat 119

gesprekspartners representatief zijn voor alle inwoners, ondernemers en omwonenden. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat er slechts aan de minimale inspanningsverplichting is voldaan om tot het ontwerp structuurvisie te komen. Er wordt bovendien een frame neergezet dat de waarde die gehangen kan worden aan de windgesprekken sterk bagatelliseert.

De stelling in paragraaf 01.01 dat het ter validatie sturen van de gespreksverslagen van de windgesprekken bij een groot aantal gespreksverslagen geleid heeft tot verscherpingen van stellingen of andere aanvullingen geeft ons de bevestiging **dat de betrokkenheid (en zorgen) van de gesprekspartners zeer groot is**. En dat is een enorme kwaliteit van ons als inwoners waar gemeente Barneveld zeer zorgvuldig mee om zou moeten gaan.

Paragraaf 01.02 geeft echt een vertekend beeld over hoe (zorgvuldig) de gemeente is omgegaan met de uitnodigingen. In eerste instantie waren er slechts een selecte hoeveelheid uitnodigingen verstuurd. In eerste instantie had bijvoorbeeld heel de Wencopperweg op slechts 2 adressen een brief ontvangen. Pas nadat meerdere alerte inwoners hierover bij de gemeente aan de bel trokken is men overgegaan tot het breder versturen van brieven. Tijdens de bewonersbijeenkomst in het Hoefslag gaf een bewoner nog te kennen ruim binnen de invloedssfeer van 2km géén brief tot windgesprek te hebben ontvangen, wel aangemeld te hebben via duurzaamheid@barneveld.nl echter nooit uitnodiging voor windgesprek gekregen. Nu dit publiek verkondigd wordt krijgt deze inwoner alsnog een windgesprek aangeboden. En deze gang van zaken blijkt geenszins uit deze paragraaf.

Termen zoals “overwegend veel” (waar zo’n 98% wordt bedoeld) en “een redelijk grote groep” (slechts 4 a 5%) duiden ons op het suggestieve en bedrieglijke taalgebruik. Desondanks komt de boodschap wel over **dat bijna alle gesprekspartners duidelijk aangeven tégen de realisatie van windturbines te zijn**. Dat mensen ook vragen om een eerlijk, transparant en open proces met ruimte voor inspraak en dat inwoners en belanghebbenden vragen om problemen of nadelige effecten niet te bagatelliseren. En dat klachten, groot en klein serieus genomen dienen te worden. Daarnaast wordt aangegeven dat het lastig is (om inhoudelijk) te reageren op de huidige planvorming omdat exacte locaties, bouwhoogten en dergelijke nog niet bekend zijn. Daarnaast verwachten inwoners dat de gemeente helpt om een eerlijk beeld te schetsen van de effecten van de plannen, hetgeen nu niet gebeurt. Zo’n 98% geeft aan de geluidsproductie als zeer zorgwekkend te zien.

Kunt u aangeven hoe u het voorzorgsbeginsel ‘eerst aantonen dat voorgenomen maatregelen onschadelijk zijn’ wilt gaan toepassen?

Wij verzoeken u de Structuurvisie Wind niet vast te stellen totdat de effecten van laagfrequent op de gezondheid volledig onderzocht zijn.

De ontwerp structuurvisie

De ter inzage gelegde ontwerp Structuurvisie Wind schetst volledig ten onrechte een beeld van een traject dat tot nu toe volgens het boekje is verlopen. Inmiddels is de ervaring van de kant van omwonenden/inwoners en ondernemers ook bekend en die laat een ander, negatiever beeld zien. **Men voelt zich niet gehoord.**

De structuurvisie schrijft toe naar invulling van de opgave vanuit de RES (p. 9). Het is dus niet de vraag of, maar hoe (en waar) er winturbines komen. Hierbij worden alle effecten gebagatelliseerd. De bronnenlijst doornemend lijken bronnen erbij gezocht die het wenselijke beeld bevestigen. Er wordt een (veel te) rooskleurig beeld geschetst waar geen rechten aan ontleend kunnen worden want voor belangrijke punten zoals compensatie voor overlast, waardevermindering e.d. wordt doorgeschoven naar de uiteindelijke initiatiefnemer. Onze zorg hierbij is op basis van ervaringen van eerder gerealiseerde windparken, de gemeente dan kan zeggen “wij hebben zorgvuldig gehandeld, het is aan (initiatiefnemer) om met u tot overeenstemming te komen” en dan verder niet thuis geeft. Is dat hoe gemeente Barneveld met haar betrokken inwoners wenst om te gaan?

Een voorbeeld (toerisme), pagina 51 van de structuurvisie

“Uit een vergelijkend onderzoek⁵¹ van EFTI voor gemeente Emmen blijkt op basis van een literatuurstudie dat het overgrote deel van de toeristen in de meeste gevallen niet ontmoedigd raakt door de aanleg van een windturbinepark. Het grootste deel van de toeristen zegt geen bezwaar te hebben tegen de aanwezigheid van windparken. Het deel dat vóór de plaatsing wel bezwaar heeft, blijft over het algemeen gewoon komen en past het gedrag dus meestal niet aan als parken eenmaal aangelegd zijn.”

Genoemde bron (<https://www.gemeenteraademmen.nl/nc/vergaderingen/document/document/41862/via/theme%3A1435.html>) verwijst naar een totaal andere situatie, namelijk die van dagrecreatie tegenover verblijfsrecreatie zoals in de Gemeente Barneveld hoofdzakelijk plaatsvindt. Geciteerd uit die bron 51 “In dit onderzoek hebben we ons vooral gericht op de effecten op de bedrijven

die gesitueerd zijn binnen een straal van resp. 500 en 1100 meter. Binnen een straal van 500 meter zijn, uitgezonderd het geluidssportcentrum bij Pottendijk, geen locaties waar toeristische of recreatieve activiteiten plaatsvinden. [...] Het toerisme in Emmen is voornamelijk gericht op dagrecreatie (Wildlands Emmen, evenementen). De verblijfsverblijfsrecreatie als gevolg van vakanties speelt in Emmen een minder belangrijke rol[...]"

Het niet op de Barneveldse situatie van toepassing zijnde onderzoek wordt dus in de Structuurvisie Wind gebruikt om aan te tonen dat windmolens geen nadelige effecten op het toerisme en de hoeveelheid recreanten hebben en dus wordt de lezer wederom enorm misleid. Zo ook bron 17: Een goede landschappelijke inpassing heeft niet alleen meerwaarde voor het landschap maar kan ook het acceptatieniveau onder omwonenden doen vergroten en gezondheidsklachten beperken <https://pure.rug.nl/ws/portalfiles/portal/6735627/JA0006341.pdf>. Een onderzoek uit 2009 (erg recent dus) dat erbij lijkt gezocht om het standpunt te bevestigen.

De bewonersbijeenkomst:

Men staat materie te presenteren waarvan ze onvoldoende weet hebben wat het precies is: voorbeeld laagfrequent geluid (LFg). Vraag uit de zaal: "Weet u waar LFg vandaan komt?" Antwoord: "van de turbine." Vraagsteller: "U heeft dus geen idee. Het geluid komt van de wieken die langs de mast gaan en zodoende een drukgolf veroorzaken want er wordt lucht samengeperst tussen rotorblad en de mast."

Later: vraagsteller uit publiek: "Hoe gaan jullie zorgen dat er niet teveel LFg optreedt?" Antwoord: "door te meten aan de turbine". (U heeft dus geen idee, want als LFg niet van de turbine komt maar van het rotorblad langs de mast en u gaat meten aan de turbine voldoet het altijd aan de norm...en zo wordt het publiek op het verkeerde been gezet!)

Vragen waren er genoeg. Praktisch allemaal voortkomend uit diepgaande zorgen over gezondheidseffecten, leefbaarheid, aanblik en toerisme in dit gebied. Aanwezigen niet gerustgesteld, verre van. Na afloop buiten hele discussies dat bijeenkomst slechts ter bladvulling dient, niet gehoord worden, doen toch waar ze zelf zin in hebben. Neemt u deze zorgen alstublieft ter harte!

Tijdens de avond stelde Maarten, op een vraag van een buurtbewoner, dat hij via het indienen van zijn zienswijze op de ontwerp structuurvisie bezwaar kon maken. Klopt dat wel, op pagina 6 van de ontwerp structuurvisie staat toch echt "De structuurvisie is een strategisch beleidsdocument. Het besluit tot vaststelling staat daarmee niet open voor bezwaar en beroep. Dit kan wel indirect door in beroep te gaan bij de uitwerking van de structuurvisie in bestemmingsplannen of omgevingsvergunningen."

Conclusie

Beeld blijft overeind dat de gemeente koste wat kost wil dat die turbines er komen. Dit blijkt o.a. uit voorlichting die keer op keer niet objectief blijkt te zijn maar duidelijk sturend Gemeente blijft vaag doen over wie/wat/waar terwijl achter de schermen al veel meer bekend is. Vanwaar dit gebrek aan transparantie? Vergroot enkel de zorgen! Gemeente blijkt steeds weer een vertegenwoordiger van Europees beleid voor plaatsen van windturbines op land en laat dat veel zwaarder wegen dan het belang van burgers.

Inwoners kunnen zich nauwelijks een beeld vormen van de (gigantische) impact op hun leefomgeving en de toekomstige aanblik van dit gebied. Ook de potloodschetsen op foto's die worden getoond op de infoavonden dragen niet bij aan een realistisch beeld van de gigantische witte kolossen die er geplaatst gaan worden.

Wij verzoeken u nogmaals om de Structuurvisie Wind niet vast te stellen en af te zien van de grootschalige opwek van windenergie in de gemeente Barneveld!

Onze visie op de energietransitie

Sterk Tegenwind Barneveld erkent de noodzaak van de energietransitie en wij zijn voor verduurzaming van onze energieopwekking. De manier waarop de energietransitie nu wordt gedreven door economische motieven en wordt geframed in een groen kader als zijnde 'duurzaam', gaat dermate ten koste van de gezondheid en welbevinden van burgers en natuur dat het ons allen dwingt om tot bezinning te komen. Uw college benoemt de plaatsing van 12MW aan windturbines als absolute noodzaak om de klimaatdoelen binnen RES FoodValley te behalen. Deze stelling is niet correct. Er zijn andere keuzes waarmee we gezamenlijk de klimaatdoelstellingen kunnen behalen. Wij pleiten ervoor die andere keuzes mee te wegen.

Gezondheidsrisico's door laagfrequent (brom)geluid

Mensen die in de buurt wonen van windturbines melden veelvuldig last te hebben van slaapverstoring en stress, maar ook van geheugen- en concentratieverlies. Diverse artsen en onderzoekers waarschuwen voor de negatieve gevolgen van laagfrequent geluid op het menselijk lichaam. Studies⁵ tonen aan dat mensen met reeds bestaande hartklachten onder invloed van laagfrequent geluid een grotere kans krijgen op een hartinfarct of beroerte.

Laagfrequent geluid

Windturbines veroorzaken trillingen, die hoofdzakelijk geproduceerd worden door de wieken en in mindere mate door de elektrische generator. Deze trillingen worden doorgegeven via de lucht en via het betonnen fundament van de windturbine door de bodem. De trillingen die hier een rol spelen zijn infrasone trillingen en laagfrequente trillingen. Infrasone trillingen, in het spectrum van 0-20Hz¹, kunnen niet door menselijk gehoor worden gehoord. Laagfrequente trillingen, in het spectrum van 20-125Hz, en worden deels door het menselijk oor gehoord. Beide typen trillingen worden eerder gevoeld dan gehoord. Hier vatten we beiden samen onder de term Laagfrequent geluid (LFg)⁶.

LFg geeft bij constante blootstelling een continu gevoel licht zeeziek te zijn en mensen kunnen hier knettergek en neerslachtig van worden. Daarnaast heeft LFg een voor levende wezens belangrijke signaleringsfunctie voor gevaar, zonder dat ze zichzelf daarvan scherp bewust zijn. Voorbeeld hiervan is LFg, geproduceerd door natuurgeweld zoals aardbevingen en tsunami's, die ervoor zorgen dat dieren maar zeker ook mensen op de vlucht slaan en zodoende overleven.

Een duidelijk voorbeeld hiervan werd opgemerkt bij de tsunami in Thailand. Een Nederlands echtpaar verbleef destijds in een hotel aan de Thaise kust. Zij werden 's-ochtends door de plaatselijke tuinman gewaarschuwd dat het verstandig was het hotel te verlaten en zich terug te trekken op een plaats hogerop. De tuinman kon niet goed uitleggen waarom, maar hij voelde een dreiging en wees naar de zee. Gelukkig nam het echtpaar zijn 'voorgevoel' serieus. Toen even later de vloedgolf kwam, waren ze blij dat ze naar het onbestemde gevoel van de tuinman hadden geluisterd. Tevens is bekend dat daar toen de olifanten (niet gewaarschuwd door de tuinman) op tijd de bergen in zijn gevlucht⁷.

Het menselijk lichaam voelt dus de infrasone- en laagfrequente trillingen onbewust en vertaalt deze naar alarmsignalen. Indien nu ons lichaam continu aan deze trillingen wordt blootgesteld, en met name als dit signaal voortdurend wisselt onder invloed van veranderingen in windrichting en windsterkte, slaat ons lichaam voortdurend onbewust alarm! Hiermee veroorzaken deze trillingen een chronische stressreactie⁸.

Gezondheidseffecten van LFg

De Amerikaanse wetenschapper dr. Nina Pierpont introduceert in 2019 de term 'Wind turbine syndrome'⁹. Zij kenmerkt het syndroom door slaapstoornissen (zowel inslaap als doorslaapproblemen), hoofdpijn, oorsuizen, duizeligheidsklachten, wazig zien, misselijkheid, prikkelbaarheid, concentratieproblemen, angst, depressie en paniekaanvallen. Daarnaast algemene klachten: Diabetes (suikerziekte), arythmieën (onregelmatige hartactie) en toegenomen hartproblemen. Niet zelden verhuizen 'slachtoffers' naar andere oorden.

Trillingen van frequenties boven 50Hz prikkelen de binnenste haarcellen van het binnenoor. Ze worden doorgeleid naar het hersengeedeelte voor gehoor en zorgen daar voor waarneming van geluid. LFg zoals door windturbines wordt opgewekt, prikkelt de

---

¹ Hertz (Hz), eenheid van frequentie en toonhoogte, uitgedrukt in het aantal trillingen per seconde.

buitenste haarcellen van het binnenoor, en worden doorgeleid naar hersendelen die emoties, angst en vluchtgedrag verwerken en hier ook stoornissen van het autonome zenuwstelsel kunnen veroorzaken. Deze stoornissen veroorzaakt door windturbines zorgen voor vervelende gevoelens die lijken op zeeziekte, wagenziekte of bewegingsziekte en worden 'Windturbine Syndroom' genoemd⁷.

De Portugese wetenschapper prof. dr. Mariana Alves-Pereira beschrijft een ziektebeeld dat zij toeschrijft aan de langetermijneffecten van LFg en dat zij in haar publicatie *Vibroacoustic disease (VAD)*¹⁰ noemt. In haar publicatie beschrijft ze symptomen als verdikking van hart en bloedvaten, depressies, verhoogde irritatie, toegenomen agressiviteit, neiging tot isolement en afname van cognitieve vaardigheden. Ze benoemt LFg zelfs als genotoxisch en stelt dat LFg aantoonbaar de celdeling versnelt bij mens en dier, wat onder andere tot mutaties en kanker kan leiden.

Kunt u, na het voorgaande tot u genomen te hebben, zich voorstellen dat wij als inwoners van de gemeente Barneveld alarmerend verontrust zijn over de impact van uw plannen op onze gezondheid en welbevinden? Dat wij u gelet daarop nogmaals verzoeken om onze grondrechten als burger te respecteren en uw zorgplicht conform artikel 21 en 22 van de Nederlandse Grondwet uit te voeren door in de te ontwikkelen structuurvisie Wind op te nemen dat er voor windturbines geen plaats is in de gemeente Barneveld.

Oordopjes helpen niet

LFg wordt vooral via de beenderen van de schedel naar het binnenoor getransporteerd. Dat heet beengeleiding. LFg omzeilt daarmee de beide oorschelpen en lijkt van binnenuit het hoofd te komen. Afgezien van het feit hoe moreel verwerpelijk het is dat een groep mensen oordopjes zou moeten dragen doordat een partij een apparaat aanschakelt welke is toegestaan door een overheid, zal het duidelijk zijn dat oordopjes hier niets helpen.

Economische schade door deze gezondheidseffecten

Windturbines dichtbij bewoning leiden dus tot ernstige hinder en extra gezondheidsrisico's. Geluidshinder wordt beoordeeld aan de hand van een wet uit 1979, waarvan de normen in 2011 naar beneden zijn bijgesteld en bewoners niet beschermen tegen gezondheidsschade¹¹. Deze ruim 40 jaar oude wet houdt ook geen rekening met LFg. Er is steeds meer wetenschappelijk bewijs voor de relatie tussen gezondheidsklachten en LFg. Dr. ir. Jan de Laat, Klinisch fysicus en -audioloog werkte mee aan het rapport: "Voorkom het windturbinesyndroom"⁷. De heer De Laat pleit op basis van zijn onderzoek en met in achtneming van de vooruitgang van de windturbintetechniek (die leidt tot stiller wordende turbines) voor een minimale afstand van 10 maal de ashoogte tot bebouwing (of verder, als de omgeving (bijv. water) daar aanleiding toe geeft).

Als alle bestaande plannen doorgang vinden en windparken met steeds hogere windturbines worden gebouwd, dan is het zeker dat die een onbekend grote schade zullen toebrengen aan de gezondheid van mens en dier. Een voorzichtige schatting is dat 30% van de bevolking deze 'op een soort chronische zeeziekte lijkende' aandoening zal krijgen⁷. Kunt u zich voorstellen welk een economische impact dit heeft? Wat het de maatschappij kost als mensen zich ziekmelden of nog maar deels kunnen functioneren door gezondheidsklachten, slaapgebrek, oververmoeidheid en psychische klachten?

Schadelijk voor (roof)vogels

De Veluwe maakt deel uit van het Europese Natura 2000-netwerk, en is daarmee strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming. Op de Veluwe komen beschermde vogelsoorten voor waaronder de relatief zeldzame Wespandief¹². Deze soorten vliegen bovendien veel op rotorbladhoogte en daarmee loopt het voortbestaan van deze vogelsoorten gevaar¹³.

Horizon vervuilers

Als groene poort tot de Veluwe is onze gemeente zeer aantrekkelijk voor toeristen en een groot gedeelte van onze lokale ondernemers haalt uit toerisme een belangrijke bron van inkomsten. De industriële aanblik van windmolens is al van verre zichtbaar. Onze groene poort tot de Veluwe verliest hiermee een groot deel van haar visuele aantrekkelijkheid. Onderzoek uitgevoerd onder toeristen in Voorthuizen wijst uit dat belangrijke inkomsten uit toerisme flink terug zullen lopen indien er windturbines worden geplaatst in de regio Zeumeren¹⁴. Er komt uit het onderzoek naar voren dat plaatsing van windmolens bij Zeumeren de toerismesector enorme economische en maatschappelijke schade gaat berokkenen. Het is u ongetwijfeld bekend dat er reeds een aansprakelijkheidsstelling jegens de gemeente is ingediend voor €10,8 miljoen omzetverlies per jaar en het directe verlies van 110 banen indien zij de plannen voor plaatsing van de windturbines in de regio Zeumeren zou voortzetten. Deze aansprakelijkstelling gaat ook plaatsvinden voor windturbines die geplaatst worden aan de zuidzijde van de A1.

Slagschaduw

Slagschaduw wordt veroorzaakt door de draaiende rotorbladen in een straal van ongeveer 2km rond de windturbines. Doordat deze slagschaduw iedere paar seconden met een snelheid van zo'n 200 km per uur voorbijkomt veroorzaakt deze veel hinder en ongemak. Inwoners en ondernemers binnen het zoekgebied en daar buiten zijn erg verontrust voor de gevolgen van slagschaduw indien er windturbines geplaatst worden.

Een vuistregel om te bepalen welk gebied met slagschaduw te maken kan krijgen is 12 keer de rotordiameter van de windturbine¹⁵. Bij de huidige Barneveldse plannen, gerekend met windturbines van 168m ashoogte en 162m rotordiameter (tiphoogte is dan 249m) is het gebied dat met slagschaduw te maken krijgt $162 * 12 = 1,94\text{km}^{16}$.

Waardevermindering van vastgoed

Onderzoek dat is uitgevoerd aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Vrije Universiteit (VU) toont aan dat plaatsing van hoge windturbines een sterk negatief effect hebben op de waardeontwikkeling van omliggende woningen. Uit dit onderzoek komt naar voren dat plaatsing van windturbines van meer dan 150 meter hoogte leidt tot gemiddeld 5% waardeverlies¹⁷ van onroerend goed in de buurt¹⁸. Negatieve effecten zoals geluidsoverlast, gezondheidsschade, overlast door slagschaduw en horizonvervuiling leiden in een straal van 2km rondom windturbines tot het minder aantrekkelijk worden van woningen voor potentiële huizenkopers. Volgens de onderzoekers is het te verwachten dat woningen die dicht bij een windturbine staan sterker in waarde dalen dan woningen die verder weg staan.

Om u een indruk te geven van de planschade die huizenbezitters oplopen bij plaatsing van windturbines in het huidige zoekgebied geven we hierbij, analoog aan het onderzoek, een rekenvoorbeeld op basis van de postcodes 3771 (4720 woningen, gemiddelde woningwaarde 268k€), 3774 (1775 woningen, gemiddelde woningwaarde 331k€) en 3781 (4245 woningen, gemiddelde woningwaarde 292k€)¹⁹. Uitgaande dat respectievelijk 30%, 20%, 30% van de woningen in deze postcodegebieden binnen de invloedssfeer van de windturbines in het zoekgebied vallen, gerekend met de gemiddelde 5%, loopt de planschade voor de huiseigenaren op tot **ruim 43 miljoen euro!** In dit voorbeeld hebben we dan nog de invloed op bedrijfs-onroerend goed op bedrijventerrein Harselaar buiten beschouwing gelaten. En deze planschade wordt niet vergoed!

Ons verzoek aan u

Gelet op de bezwaren, zorgen en belangen van onze burgers, ondernemers en belangenorganisaties verzoeken wij u met klem om uw zorgplicht serieus te nemen en bestuurlijke moed te tonen door af te zien van de plaatsing van windturbines in de gemeente Barneveld en de zoekgebieden hiervoor op te heffen. **Met de stem van zoveel inwoners en belangenorganisaties tegen de plaatsing van windturbines is er geen draagvlak voor windturbines onder de bevolking in de gemeente Barneveld!**

Wij verzoeken u nogmaals af te zien van vaststelling van de Structuurvisie Wind en ook de eerder door ons gestelde vragen te beantwoorden:

1. Als onafhankelijke medici / wetenschappers zorgen hebben over de mate waarin de huidige normen bewoners beschermen tegen de gezondheidsrisico's van windturbines, vindt u dan dat we deze zorgen serieus moeten nemen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?
2. Hoe kijkt u naar het voorzorgprincipe gegeven de wetenschappelijke discussie over geluidshinder, de lange termijn gevolgen van LFg en de slechte ervaringen met andere windparken dichtbij bewoning, ook in relatie tot het voornemen van uw college om windturbines in onze gemeente te plaatsen?
3. Wat vindt u ervan dat als het gaat om geluidsnormen deze normen gebaseerd zijn op boterzachte jaargemiddelden waardoor inwoners flinke geluidsoverlast zullen gaan ervaren waartegen inwoners weerloos zijn?
4. Bent u bekend met het feit dat de overheid tot 2019 het aantal windparken op zee beperkt heeft (vandaar de eerdere roep om windparken op land) vanwege het voorzorgsprincipe dat men toepaste aangaande het effect op vogels? Dit effect bleek naar grondige studies mee te vallen en door het hoger worden van de molens ook te mitigeren (de zeevogels vliegen nu onder de wieken door). Vandaar dat er nu voldoende ruimte op zee is ontstaan. Waarom geldt dit voorzorgsprincipe wel voor vogels en niet voor

mensen gezien de vele signalen rondom windmolens en gezondheid en de wetgeving rondom afstand van windmolens tot bewoning in het buitenland? Vindt u dat een overheid op basis van de zorgplicht naar inwoners, het voorzorgsprincipe moeten toepassen? Waarom wel of waarom niet?

5. Indien de gemeente haar bevolking niet beschermt tegen gezondheidsrisico's die voortvloeien uit overheidsbeleid, wie moet dat dan doen? Of bent u van mening dat inwoners van gemeente Barneveld geen bescherming tegen gezondheidsrisico's, voortvloeiend uit overheidsbeleid, nodig hebben?

6. Hecht u waarde aan de bijzondere natuur op de Veluwe, het Natura 2000-netwerk, het bijzondere provinciale landschap en de mooie groene landschappelijke omgeving en natuur van onze eigen gemeente?
Zo ja, is er beleid van de gemeente waaruit dat blijkt?

7. Kunnen er naar uw mening dan windturbines nabij Natura-2000 gebieden en in bijzonder provinciaal landschap worden geplaatst, zonder dat daarbij een negatieve impact is die de wezenlijke kenmerken en waarden significant aantasten?
Zo ja, kunt u dat uitleggen? Zo nee, welke effecten verwacht u?

8. Kunt u uitleggen in hoeverre de negatieve effecten zoals bedoeld in vraag 7 tegenstrijdig zijn aan eventueel beleid uit vraag 6?

9. Deelt u de mening dat met de implementatie van de RES een verdeling van windturbines over Nederland gaat ontstaan die vergelijkbaar is uit het 'confettimodel', zoals in het rapport 'Via Parijs'²⁰? En zo niet, waarom niet?

9. Wind-op-zee heeft geen subsidie nodig, wind-op-land wel. Bent u het met ons eens dat het voor de Nederlandse burger vanuit bedrijfseconomisch aspect beter is om wind-op-zee te realiseren dan wind-op-land? Zo nee, waarom niet?

10. Bent u het ermee eens dat subsidies op wind-op-land een marktversturende werking hebben ten nadele van wind-op-zee, met name doordat het aanbod van wind te groot wordt en daardoor op tijden de prijzen te veel dalen? Zo niet, waarom niet?

11. Kent u het verkiezingsprogramma van Groen Links voor de landelijke verkiezingen, en dan met name de Green deal, waarin een grote ambitie voor wind-op-zee is vastgelegd (van 11,5 GW naar 23GW voor 2030)?
Zo ja: Bent u van mening dat deze ambitie het mogelijk maakt om de volledige nog te realiseren wind-op-land behoefte van 1,2 GW (in werkelijkheid dus 4 keer zo laag) op zee te realiseren? Zo nee, kunt u uitleggen waarom niet?

12. Bent u het ermee eens dat het realiseren van windturbines in de gemeente Barneveld geen absolute noodzaak is om de klimaatdoelstellingen voor Nederland van 2030 te halen. Zo nee, kunt u uitleggen waarom niet?

Hoogachtend,

Sterk Tegenwind Barneveld

Correspondentieadres: info@sterktegenwind.nl

Geraadpleegde bronnen:

- ¹ *De Nederlandse Grondwet: Artikel 21-Milieu*. Leiden: PDC. Geraadpleegd op 28 april 2021: https://www.denederlandsegrondwet.nl/id/vkugbqvduzxo/artikel_21_milieu
- ² *De Nederlandse Grondwet: Artikel 22-Volksgezondheid; woongelegenheden; ontplooiing*. Leiden: PDC. Geraadpleegd op 28 april 2021: https://www.denederlandsegrondwet.nl/id/vkugbqvduzxo/artikel_22_volksgezondheid_woonge_le
- ³ <https://allecijfers.nl>
- ⁴ Zie bijlage 1: Enkele ingezonden reacties van bezorgde inwoners.
- ⁵ Haan, W. de. (2020). *Analyse driehonderd studies: Laagfrequent geluid van windmolens mogelijk schadelijk voor gezondheid*. Groningen: DHVN. Geraadpleegd op 7 april 2021: <https://www.dvhn.nl/groningen/Analyse-driehonderd-studies-Laagfrequent-geluid-van-windmolens-mogelijk-schadelijk-voor-gezondheid-26049686.html>
- ⁶ *Stichting LaagFrequent geluid: Inleiding*. Geraadpleegd op 28 april 2021: <https://laagfrequentgeluid.nl/html/informatie/info.html>
- ⁷ Vocking, K. en Altevener, W. (2021). *Voorkom het windturbine syndroom: DEI rapport 1*. https://deinl.nl/downloads/Voorkom%20het%20windturbine%20syndroom_DEI-1_%2022-1-2021.pdf
- ⁸ NOS OP3 (2017). *Een aanval met onhoorbaar geluid, hoe werkt dat*. Geraadpleegd op 28 april 2021: <https://nos.nl/op3/artikel/2196081-een-aanval-met-onhoorbaar-geluid-hoe-werkt-dat.html>
- ⁹ Pierpont N. (2009). *Wind turbine syndrome: a report on a natural experiment*. Santa Fe, NM, USA: Kselected book.
- ¹⁰ Castelo Branco, N. and Alves-Pereira, M. (2004). *Vibroacoustic Disease*. *Noise & Health* 2004; 6(23): 3-20. Geraadpleegd op 28 april 2021: <http://www.wind-watch.org/documents/vibroacoustic-disease/>
- ¹¹ Jansen, F. (2021). *Twaalf argumenten om de Nederlandse geluidsnorm voor industriële windturbines aan te scherpen: Position Paper Windalarm*. Amsterdam: Windalarm. Geraadpleegd op 28 april 2021: <https://windalarm.org/doc/position-papers/Position-Paper-Windalarm-Geluidshinder-en-gezondheidsschade-Windturbines.pdf>
- ¹² Klop, E. et al. (2020). *Windenergie op en rondom de Veluwe: Effecten op Wespandief en andere soorten*. Feanwâlden: Ecologisch onderzoeksbureau Altenburg & Wymenga (+ diverse krantenartikelen)
- ¹³ Van Manen et al. (2011). *Ecologie van de Wespandief Pernis apivorus op de Veluwe in 2008-2010: Populatie, broedbiologie, habitatgebruik en voedsel*. Assen: Stichting Boomtop.
- ¹⁴ *Onderzoek effecten Windmolens toerisme in Voorthuizen*. Voorthuizen: Voorthuizen Windmolens NEE
- ¹⁵ *Geluid en Slagschaduw: Film over geluid en slagschaduw van windmolens*. Youtube: ENGIE Energie Nederland. Geraadpleegd op 27 april 2021: <https://www.youtube.com/watch?v=J7eFR7sWuZU>
- ¹⁶ Huitsing, B. *Slagschaduw*. Nijmegen: A73 Molens. Geraadpleegd op 21 april 2021: <https://www.a73molens.nl/gevolgen/slagschaduw>
- ¹⁷ Dröes, M.I. en Koster, H.R.A. (2019). *Windturbines, zonneparken en woningprijzen*. Amsterdam: Vrije Universiteit Amsterdam. <https://www.uva.nl/binaries/content/assets/subsites/amsterdam-business-school/research/onderzoek-windturbines-2019-gecomprimeerd.pdf>
- ¹⁸ Het Financiële Dagblad 18-12-2019 p.9
- ¹⁹ <https://allecijfers.nl>
- ²⁰ Alkemade, F. Strootman, B. Zandbelt, D. (2019). *Via Parijs: Een ontwerpverkenning naar een klimaatneutraal Nederland*. Den Haag: CRA.